

## Vnímané a míněné

Vnější svět je nám přístupný díky smyslovým vjemům, tj. ve zprostředkování smysly – ergo nikoli přímo. Smyslové vnímání může být zatíženo i chybami, které mohou být odhaleny teprve srovnáváním jedněch vjemů s jinými vjemy. K tomu je ovšem zapotřebí zvláštních aktivit vědomí, které nelze odvozovat z pouhých vjemů samotných. Smyslový vjem je vždycky sám o sobě takový, jaký je ; ale takto sám o sobě zůstává nevyhodnocen, doku není zapojen do jistých kontextů, které nemají svůj původ pouze ve smyslových dojmech a vjemech. To prakticky znamená, že svůj vjem buď neznáme (nebo aspoň neznáme plně), dokud je do nějak příslušných souvislostí nezapojíme a tak celkově nezhodnotíme. Důsledkem této okolnosti je nemožnost smyslový dojem (nebo vjem) nějak blíže charakterizovat, dokud jej nemíníme, tj. neučiníme tématem. Což znamená, že žádný náš soud se nemůže opírat jen o smyslové dojmy nebo vjemy, leč o dojmy nebo vjemy již nějak interpretované. Proto mluvit samostatně o smyslových poznacích nebo smyslovém poznání, jako kdyby každá interpretace byla již něčím pouze přidaným, je hrubý omyl a je v hrubém rozporu se vši naší zkušeností (která nikdy není jen smyslová). A to vše úzce souvisí s tím, že nikdy nesmíme zapomínat na to, že nejen fenomén „mínění“, ale i fenomén „vnímání“ jsou nepřehlédnutelně charakteristické tím, že v nich jde vždy o více méně komplikované, ale maximálně významné spojení či propojení aktu s jeho cílem či tématem, tj. vnímajícího s vnímaným resp. mínícího s míněným (aniž by ovšem bylo přípustné obojí zaměňovat nebo směšovat).

(Písek, 160504-1.)